

Svet v odporu proti Hitlerju in obsoja rop nad Čehi

Rop, ki ga je izvršil Hitler nad Češko-Slovaško, dvignil celi svet proti njemu. — Chamberlaina novi položaj ogorčil. — Francija si postavila diktatorja. — Zed. države nastopile. — Rusija in Rumunija ojačile mejo.

London, Anglija. — Svetu so se končno docela odprle oči, da zdaj jasno izprevidi dve stvari: Prvič, da ima Hitlerjevska Nemčija natančno izdelan načrt za podjarmljenje srednje in vzhodne Evrope, ne samo moralno, marveč tudi dejansko; in drugič, da Hitlerjevim besedam sploh ne more več verjeti, ali se zanešati na nje. Iz tega zdaj svet tudi razvidi, da tvori Nemčija neposredno in stalno nevarnost za svetovni mir, in da tega ne bo mogoče drugače ohraniti in upostaviti kakor s popolno ukrotitvijo Nemčije. Tako so po ropu Čehoslovaške zadnje dni radikalno izpremenili svoje mišljenje celo največji pacifisti in optimisti, ki so doslej z vsem zaupanjem pričakovali, da bo nazi-je mogoče pomiriti in jih na lep način spraviti nazaj v družbo evropskih narodov. Drastičen vzgled za to izpremembo nam nudi predysem angleški min. predsednik, Chamberlain. Ta mož je, kakor z n a n o, vztrajno zagovarjal doslej politiko popuščanja napram nasilnemu totalitarizmu, toda zadnji dogodki so celo njega izučili.

Celo Chamberlaina razburil nazijski rop

Na ta način najdemo svet točasno v takim ogorčenju in v takim mrzličnem pripravljanju, kakor je bil malokdaj v vsem evropskem kritičnem času tekom zadnjega desetletja. V vseh državah, kjer je ostalo še količjak čuta poštenja, se je javno mnenje proti Nemčiji dvignilo do kritične napetosti in iz sedanjega razpoloženja se lahko sklepa, da prihodnji nasilni čin nazijev, ako ga imajo ti v bližnji bodočnosti v načrtu, ne bo ostal brez posledic.

Kakor omenjeno, je med najbolj značilnimi pojavi teh dni temeljita izprememba v mišljenju v angleškem voditelju, Chamberlainu. Zadnji petek, ravno na svoj 70. rojstni dan, je imel ta mož tako ognjevit in ogorčen govor proti Hitlerju, da je svetu kar po zaprlo. Povdarjal je pri tem, da je Hitler direktno ne- kak lažnik, češ, da je v Monakovem sveto zatrjeval, da ne mara Čehov v svojo državo in da je tedanja zahteva po sudetskih pokrajinah njegova zadnja zahteva po kakem evropskem ozemlju. Na podlagi te zagotovitve, je dejal Chamberlain, je on tudi pristal na znani monakovski pakt: zadnji čin pa, ki ga je storil Hitler, jasno kaže, koliko se je zanešati na obljube tega moža in kaka nevarnost preti od Nemčije, in zato je Anglija zdaj pripravljena, da se postavi po robu tej agresivnosti.

Francija dala Daladierju diktatorsko oblast

Kako je Hitler razburkal javno mnenje tudi v drugi zapadni velesili, v Franciji, se more iz-

prevideti iz sklepa, ki ga je sprejel parlament zadnje sobote. Med tem, ko se je ta svobodoljubni narod doslej z vso o- strostjo upiral, da bi se podal v nevarnost kakega diktatorstva, in je imel min. predsednik Daladier skrajno težko delo, da je pred nekaj meseci izsilil iz parlamenta samo toliko, da mu je ta podelil oblast ureditve državnih financ, je pa zdaj isti parlament poveril Daladierja s popolno diktatorsko močjo, ki ima trajati do konca novembra. Po- ved za ta pomembni sklep parlamenta je bil v tem, da se bolj učinkovito lahko odredi oboro- žitev države, da bo ta zadostno pripravljena na spopad, o katerem se smatra, da je skoraj neizogiben.

Nastop Zed. držav, Rusije in Rumunije

Celo v Zed. državah je našel Hitlerjev rop mogočen odmev. Med tem, ko so razni vladni govorniki odločno obsodili Hitlerjevo ugrabitev Čehov, je pa vladati tudi dejansko nastopila proti Nemčiji. Koncem tedna je namreč objavilo zakladništvo tajništvo, da se bo omejil uvoz nemškega blaga v Ameriko, in v to svrhu se bo carina na ta uvoz, pričenši s 23. aprilom, zvišala za 25 odstotkov.

Enako energično stališče kakor druge velesile je proti nazijem zavzela tudi sovjetska Rusija. V svojem odgovoru nemški vladi na njeno uradno obvestitev o priklonitvi Čehov nemškemu Rajhu, je sovjetska vlada podvarila, da smata ta čin kot protizakonit in direktno nasilen, ki se je izvršil proti volji češkega naroda, in da zato ona ne priznava njega veljavnosti. Istočasno je dala Rusija poslati nove čete ob mejo, da bo pripravljena za vsak slučaj.

Podobno je močno oborožila mejo tudi Rumunija, kajti tej prvi glavna nevarnost od strani nazijev. Od Nemčije jo loči namreč samo Ogrska, ta pa bi morebitnemu nazijskemu pohodu ne delala posebnih ovir. Poleg Rumunije je tudi par drugih manjših evropskih držav posvetilo pozornost obrambi meja in se drugače pripravilo na odpor proti nazijski invaziji. Prepričane so namreč zdaj, da Francija in Anglija ne boste več stali mirno ob strani, marveč, da bo novi morebitni pohod nazijev dvignil celo Evropo.

FINANČNIKI SE PRIČELI BATI

New York, N. Y. — Novi evropski zapletljaj, ki jih je povzročila ugrabitev Češke, se pričeli pritiskati na živce finančnim baronom in njih nervoznost zaradi strahu, da bi ne trpeli finančne izgube, ako bi prišlo do vojne, se je vidno izražala po ameriških borzah koncem tedna; kot posledica tega so namreč vrednostni papirji znatno padli v ceni.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

PRED SPRAVO V JUGOSLAVIJI

S Hrvati se bodo pričela nova pogajanja.

Belgrad, Jugoslavija. — Iz tukajšnjih vladnih krogov se je koncem tedna povdarjalo, da se bo v najkrajšem času podvzel nov korak, da se dovede do sporazuma s Hrvati in, da se bodo pri tem je- mali v poštev tudi predlogi glede avtonomije in izpremembe v ustavi. V Zagrebu je istočasno hrvaški vodja, Vladko Maček, ogorčeno pobijal kot neresnične trditve, ki so se razširile, da se je on obrnil na Hitlerja za podporo.

NEZASLIŠANA OHOLOST NEMČIJE

London, Anglija. — Tukaj- šnja vlada je prejela iz Ru- munije poročilo o skrajno o- holem koraku, ki ga je pod- vzela Nemčija proti tamkaj- šnji vladi. Stavila ji je nam- reč "predlog", ki pa ima po- polnoma značaj ultimata, da mora Rumunija stopnjevanje prenehati ustvarjati svojo lastno industrijo ter mora pri- četi zapirati svoje tovarne in se omejiti samo na poljedel- stvo. Dalje, da mora oddajati ves svoj izvoz žita, olja, lesa, živine itd. izključno samo Nemčiji. V odškodnino za to pa bi ji Nemčija garantirala nedotakljivost njenega ozem- lja in neodvisnost prebival- stva. Rumunija je te "pred- loge" gladko zavrnila.

DEMONSTRACIJE NA BOLGARSKEM PROTI NEMČIJI

Sofija, Bolgarska. — Več tisoč visokošolskih dijakov je zadnji petek vprizorilo hrup- ne demonstracije pred tukaj- šnjim češko-slovaškim posla- ništvom proti nazijski ugra- bitvi. Do izgrede je prišlo, ko je prišlo nemško zastop- stvo, da prevzame v svoje ro- ke uradne posle v češkem posla ništvu.

ZAHTEVAJO VEČ DENARJA V CIRKULACIJI

Washington, D. C. — V se- natski zbornici sta zadnji pe- tek stavila dva senatorja, namreč Thomas iz Okla. in McCarran iz Nev., predlog, da se postavi v cirkulacijo za pet milijard dolarjev novega denarja z namenom, da se spravijo cene življenjskim po- trebščinam na višino, kjer so bile v 1926.

PO KAT. SVETU

— Amsterdam. — Iz Nem- čije prihajajo poročila o no- vem pritisku na katoličane. Tako se je zahtevalo od kar- dinala Bertrama v Breslau, da mora odpustiti 30 duhovni- kov, ki so bili nazijem priljub- ljeni. Ker se je kardinal upri- lo, so naziji nato zasedli neki ženski samostan in prisilili, da je moral biti prodan drža- vi.

— Bruselj, Belgija. — Ka- toliška Belgija je zopet dobi- la tudi katoliško vlado. Prej- šnji min. predsednik, Spaak, ki je bil socijalist, je namreč moral odstopiti in nasledil ga je katoličan Pierlot.

— Moskva, Rusija. — Na- čelnik sovjetske zveze brez- božcev, Jaroslavski, se je o pokojnem papežu izrazil, da je stal ta med voditelji gibanj, ki so pobijala brezboštvo, ko- munizem in splošno revolucijo.

— Vatikan. — Določilo se je da bo papež Pij s slovesni- mi obredi, ki se bodo vršili 18. maja, sprejel naslov rim- skega škofa. Obredi se bodo vršili v katedrali sv. Janeza Lateranskega.

NA VSAK NAČIN SE HOTEL KONCATI

Chicago, Ill. — Nekega Kar- la Kampfa, starega 56 let, je zadnji teden policija aretirala in zaprla na obdolžbo njego- ve žene, da grozi ubiti njo in sebe. Ko pa je šla pozneje v zapor ponj, ga je našla tam obešenega; za svoj čin se je poslužil naramnice.

SOVJETI SVA- RE JAPONSKO

Povdarjajo, da bo v morebit- nem spopadu Rusija zma- gala.

Riga, Latvija. — Na kon- gresu komunistične stranke je vrhovni načelnik sovjetske ar- made ob pacifični obali, G. Stern, naslovil na Japonsko govor, v katerem je to svaril, naj se na prenegli, da bi z oboroženo silo skušala reše- vati sporno vprašanje glede ribištva ob sibirski obali. Opo- zoril jo je, da bo v morebit- nem konfliktu Rusija gotova zmagovalka, češ, da je v naj- širšem obsegu ojačila svoje vzhodne pokrajine med tem, ko je Japonska vodila vojno na Kitajskem.

HITLER SE MENDA NA- VELIČAL ZMAGOSLAVJA

Dunaj. — Hitler je prispel zadnji petek v to mesto in prebivalstvo mu je ponovno priredilo divje navdušenje sprejem za njegove nove u- spehe, ko je z ugrabitvijo Češke in Slovaške priklonil bogate pokrajine nemškemu Rajhu. V zmagovalni povorki se je vozil Hitler po mestnih uli- cah, toda, dočim je doslej ob podobnih prilikah odzdravljaj ljudstvu, je pa bilo zdaj nje- govo obnašanje vse drugačno: Zdelo se je, kakor bi bučnega pozdravljanja prebivalstva sploh ne bil slišal. Mrzlo je strmel pred se, stoječ v avto- mobilu in le za minuto se je oživila njegova pozornost, ko je neka mala deklica, z roža- mi v rokah skočila proti nje- mu. Morda se je Führer že naveličal tega večnega po- zdravljanja, mogoče pa je tu- di, da slutiti, da mu ta zadnja "zmaga" utegne biti usodna, kajti le preveč je z njo raz- buril svet. Neki poljski list je pomembno zapisal, da je bila zasedba Češke prva resna po- mota, ki jo je napravil Hitler.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Iz Jugoslavije

Cerkveno zlatnino, ki je bila pred več tedni ukradena v Sv. Jakobu ob Savi, je neka ženska našla pod Rožnikom, ko je iskala polže. — Nesreča, ki je odkrila tatvino. — Smrtna kosa in drugo.

Prezenetljiva najdba

Ljubljana, 25. febr. — Pred več tedni je prebivalstvo dole- njega ljubljanskega Posavja si- silno razburil vlom, ki je bil izvršen v župno cerkev pri Sv. Jakobu ob Savi. Vlomilec je tedaj odnesel mnogo lepe- ga in dragocenega cerkvene- ga posodja, tako krasno mon- štranco, zlat kelič s pateno in podobno. Del posodja je bil okrašen z dragocenim kame- njem. Dolgo ni bilo za ukra- denim posojem nobenih sledi.

Pred večeršnjim pa je bil del posodja in sicer najbolj dragoceni del, slučajno odkrit v Ljubljani. V četrtek popo- dne je šla g. Antonija Peter- nelova iz Rožne doline nabi- rat s svojo 9 letno hčerko po- lže na Rožnik. Znano je, da se polži za zimsko spanje najraje skrijejo ob kakšno zi- dovje in tako sleherni nabira- lec polžev ve, da jih najde in odkoplje največ pri starih zidovih, pa tudi pri živih o- grajah in strnjenih grmovjih. Takega zidovja in živih ograj pa je največ na Rožniku pri starem strelišču, ki ima že burno zgodovino za seboj. Tam je bilo izvršenih že ne- kaj skrivnostnih zločinov, od katerih je najhujši oni, ko je bil tam umorjen neki Zastav- nikovič, ki so ga l. 1930. ob- tožili njegovi komunistični to- variši, da jih je izdal. To sa- motno zidovje so si izbrali tu- di neznani vlomilci, ki so pred tedni zakopali svoj vlomski plen od Sv. Jakoba v zemljo.

Ko je g. Peternelova brskala z lopatico za polži, je na- enkrat naletela na bleščeče predmete in ko jih je odkopa- la, je spoznala, da gre za cer- kveno posodje. Monštranca je bila še cela, pač pa so bili z nje odkrušeni dragi kamni, razen največjega, kelič in pa- tena pa sta bila razbita na kose. Vse zlato posodje je bi- lo vredno do 40.000 din. Že danes opoldne je policija po- lasnila, odkod izvira zlati za- klad, namreč iz cerkve sv. Jakoba ob Savi. Policija je uvela obsežno preiskavo, da ugotovi, kdo bi bili vlomilci, ter ima že nekaj sledi za nji- mi.

Vse pride na dan

Novo mesto, 22. febr. — La- ni 3. novembra se je peljal mlekár Leopold Rugelj z mo- tornim kolesom na kolodvor v Velikih Laščah. Spotoma pa se je zaletel v voz in si zlomil nogo. Prepeljan je bil v ljub- liansko bolnišnico. Motor in zavoj, ki je bil na motociklu pa so ljudje prinesli v Mle- karsko zadrugo. Zavoj so od- prli in so v njem našli poleg sira še steklenico ruma, razne beleznice in cikorio. Takoj so domnevali, da izvirajo te stvari iz skladišča zadruge Kmetijskega društva v Veli-

kih Laščah. Izvršena je bila hišna preiskava in so na Ru- glevem domu našli še 28 m blaga za žimnice, klotasto odedo, flanelaste rjuhe, usnje, dve ovčji koži, sladkor, rum in razno drobnarijo. Takoj se je tudi ugotovilo, da je Rugelj utajil v mlekarni, v kateri je bil zaposlen kot mlekár, večjo količino sira, ki ga je za raz- pečavo izročil nekemu znan- cu.

Čim je Rugelj ozdravel, je bila uvedena sodna preiskava. Pretekli torek se je moral za- govorjati pred novomeškim okrožnim sodiščem. Priznal je, da je iz skladišča Kmetij- skega društva pobral s po- močjo ponarejenega ključa različne predmete, vendar pa da je to in ono tudi kupil. Sodišče je Ruglja obsodilo na 6 mesecev strogega zapor.

Pod vozom

Posestnico Jero Kmetičevo iz Sel pri Sv. Vidu je na Bre- gu pri železniškem nadvozu podril voz in ji prizadejal hu- de poškodbe po vsem telesu, da je morala biti pripeljana v ptujsko bolnico.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Zorko Prelovec, znameniti sklada- telj, pevovodja in organiza- tor neštetihi glasbenih prired- tev. Med številnimi znanimi skladbami ki so izšle od nje- ga je tudi priljubljena pesem "Doberdob". Rojen je bil v Stari Idriji leta 1887.

Biserna poroka

Redka slavnost se je nedav- no vršila v podružni cerkvi Sv. Petra pri Sv. Rupertu nad Laškim. Zakonca Mihael Be- zgovšek in njegova žena Ana, sta stala pred oltarjem kot demantna poročenca. Ženin, kljub svojim 84 letom, še ra- ven in krepak, nevesta pa že bolj sključena in utrujena, sta pred množestvili sorodni- ki, prijatelji in znanci z gin- livo prisrčnostjo ponovila ljubezen in zvestobo, ki sta si jo dala pred 60 leti kot mlada poročenca.

Maček povzročil požar

Na Vodica pri Slivnici je zgorelo gospodarsko poslopje nekega posestnika, ki je bilo krito s slamo in znaša škoda nad 10.000 dinarjev. Požar je povzročil domači maček, kateremu se je, ko se je grel pri domači peči, vnela dlaka in je goreč pobegnil v slamo in tako zanetil požar.

Vlom

Na Dobrovi pri Ljubljani je bilo zadnje čase že veliko vlovov in tatvin. Pred krat- kim je bilo zopet vlomljeno v cerkev, kjer je tat razbil cer- veni nabiralnik in pobral iz njega kar se je nahajalo no- tri.

ENO BOMBNIH ZATOČIŠČ V ANGLIJI

Med raznimi vrstami podzemskih zavetišč pred bombnimi napadi, ki so jih preizkusili v Angliji, je tudi ena, kakoršno kaže gornja slika. To zatočišče je pokrito z velikimi cementnimi krogli, ki imajo namen, da odbijejo direktni bombni udarec iz zraka.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnovom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 16, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Časopis

Ko smo pred nekaj tedni objavili na tem mestu članek "Časopis" in navedli nekaj razlogov, da je časopis potreben slehernemu človeku v teh časih, je nam na tisti članek odgovoril neki naš naročnik s tem le pismom:

"G. urednik: — Prebral sem Vaš članek "Časopis" ki ste ga objavili te dni in moram Vam priznati, da je vsaka beseda bila na svojem mestu. Meni se je dogodil slučaj, ki bi me stal mogoče tisoče, kakor je druge, pa sem bral pred več leti pravniške nasvete ravno v Am. Slovencu in sem se po njih ravnal in baš to me je obvarovalo, da se nisem dal tudi jaz zvoditi, kakor so se drugi. Ko sem bral po novem letu Vaš članek "Časopis", sem se spomnil in sem sam pri sebi rekel, meni je časopis že veliko pomagal. Ko bi ga ne imel, bi se v tistem slučaju ne znal čuvati, kakor sem se. Poleg tega pa dan za dnem zvem toliko važnih novic in dobim iz lista marsikak pouk, ki vem, da mi je v korist. Denar, ki ga dam za naročnino je zame najboljše investiranje, ker mi prinaša pouk in mnogo koristnih nasvetov, ki so veliko vredni. Vaš naročnik."

— Več ali manj je list koristil vsakemu izmed nas. Ni ga čitatelja, da bi se iz časopisa ničesar ne naučil. Nekateri so dovolj odkriti, da to priznajo, nekateri celo javno, zakar jim hvala in priznanje. Mnogi pa se tega ne zavedajo.

Kakor je časopis potreben že v navadnem javnem življenju, da ljudi sproti informira o vseh mogočih javnih gibanjih, je pa še toliko bolj pomemben zlasti za pripadnike gotovih prepričanj. Za nas katoličane ima baš katoliški tisk neprecenljivo vrednost. Žal le, da ga mi katoličani ne znamo dovolj ceniti in upoštevati. Naš največji varuh, ki stoji dan za dnem na straži in pazi, kakšni pojavi se pojavljajo proti katoličanstvu, proti našemu katoliškemu delovanju, je katoliški časopis. Ta je tisti varuh, ki stoji ob mejah in začne prvi svariti in opozarjati proti nevarnostim, ki se pojavljajo proti katolištvu v svetu. In zopet, če hočemo razširjati našo miselnost, je katoliški časopis prvi in najboljši nosilec in razširjevalec naše miselnosti med ljudstvom. Časopis je, ki pride pod sleherni streho in tamkaj v tiho, ko človek sede v mirni kotiček, da malo premišljuje in razmišlja kaj se godi po svetu, tamkaj v mirnem tišem kotičku, mu časopis pove vse kar potreba vedeti o raznih vprašanjih in pojavih v svetu. Kdo se more v tem oziru meriti s časopisom? Prav res, kdor danes med katoličani odklanja katoliški časopis, ta odklanja svojega najboljšega prijatelja. Kar se tiče pa zaščite in varstva katolištva med nami, pa tak odklanja najboljše in najbolj učinkovito orodje. Tak je podoben državniku, ki bi v teh modernih časih, ko se vse države oborožujejo v zraku, bil proti zrakoplovstvu, dočim bi drugi istega gradili in se zavarovali z njim. Katoličan, ki more in je v stanu, pa ne podpira katoliškega tiska v teh kritičnih časih, ko je vse odvisno od neprestane tiskovne reklame in propagande, tak odmika podporo svojemu najboljšemu služabniku, svojemu najboljšemu vojaku na fronti.

Med nami ameriškimi katoliškimi Slovenci je v teku kampanja za razširjenje katoliškega dnevnika "Amer. Slovenec". Kot prvi in najstarejši slovenski časopis v tej deželi, je A. S. storil silno veliko dobrega za slovenski narod v Ameriki. Tega dobrega in koristnega dela za narod ni mogoče na hitro pregledati. Glavno je, da vemo, da je bil A. S. vedno v prvi bojni liniji za katoliške ideale in principe. Mnogim je očeval sv. vero in katoliško prepričanje v tem tujem svetu. Ali se zavedamo te velike važnosti in velikega pomena tega dela? Ako se, potem smo dolžni listu vsaj nekaj priznanja s tem, da ga skušamo širiti med svoje prijatelje in znance.

Prijatelj, ako bi ti imel prijatelja, ki bi te čuval in brnil po vseh tvojih potih pred raznimi napadalci, ali bi ne čutil v svojem srcu, da mu nekaj dolguješ za to njegovo zvestobo do tebe? Seveda bi. Vidiš, katoliški časopis je tak tvoj prijatelj kot katoličani v Slovenca. Brani te, dela za tvoje katol. prepričanje, zvesto ti služi. Ali ne čutiš, da bi bilo prav, da tudi ti od časa do časa spregovoriš zanj dobro besedo pri svojih prijateljih in znanih? Pomisli malo, presodi pravično, potem na delo v teh dneh te-

kom kampanje za pridobivanje novih naročnikov na dnevnik Am. Slovenec. Vsak njegov naročnik, vsak njegov prijatelj stori nekaj v tej kampanji za list "Amerikanski Slovenec"!

Bodimo pravični! Izkazujemo zvestobo za zvestobo tudi svojemu katoliškemu listu. Agitirajmo v tej kampanji zanj po vseh naselbinah, kjerkoli biva slovenska kri.

Najgloblji rudnik na zemlji je v Gornji Šleziji pri vasi Czuchow. Izvrtana je zemlja do globine 2240 m; tam znaša stalna temperatura 83 stopinj vročine.

Bivši avstrijski kancelar Schuschnig bo lahko kmalu v miru živel nekje v Nemčiji pravi poročilo. Če bo to v kakšni koncentracijski kemp ali v kaki ječi, poročilo ne omeja.

IZ SONČNE KALIFORNIJE PIŠEJO

San Francisco, Calif.

Ne vem kaj bi pisali naši takoimenovani "napredni listi" in dopisniki, če bi ne bilo naše katoliške vere in duhovnikov. Saj drugače ne vedo, kot silno zabavljati in pretiravati o katoliški veri in vse kar je nam katoličanom svetega. Pišejo, da katoličani nimajo "koles" v glavi, ker darujejo tako velike svote za cerkve in papeža. — Imamo pa dovolj zgledov, da namreč tisti, ki največ upijejo zoper podpore cerkvam, da tisti za nje sploh ne darujejo. — Tistim prosvitljenim naprednjakom se motajo kolesa preštantano hitro vrteti v glavi, ker so izvovali, da je pokojni papež zapustil ogromno svoto \$330.000.000. — Pa ne samo to, sploh, kar se tiče raznih drugih cerkvenih računov, kot so pogrebi, itd.; na vse to gledajo ti prosvitljenci s povečevalnim steklom. Pač ubogi čitatelji, ki morajo tako čtivo prebavljati. — Pred kratkim je v "Proletarcu" priobčeno, kako je znal naš pokojni župnik Rev. Fr. Turk "ronati" faro. Pišejo, da je bil on kriv, da tu v San Francisco ni bil pravega napredka. Dotični poročevalec gotovo ni poznal nam tako dobrega in priljubljene ga duhovnika, ki je vsakemu rad pomagal, če je le mogel. — Kaj ne pravi pogovor, da o mrtvih le dobro govoriti?

Ta predpust smo imeli tukaj samo eno slovensko poroko in sicer si je tukajšnji naš rojak Frank Suštarč izbral vrlo in nam vsem priljubljeno mladenko Miss Helen Judnič, iz dobro poznane Math Judničeve vrle katoliške družine. — Naj še omenim, da je nevesta svoj čas poučevala naše otroke krščanski nauk ob nedeljah dopoldne v cerkveni dvorani. — Zeninovi starši imajo v Sebastopol, California kokošjo farmo. V tistem kraju so namreč največje kokošje farme v Združenih državah. V Sebastopol je precej velika slovenska naselbina in se po večini pečajo s kokošje-rejo. — Novoporočenca sta si vredila stanovanje na našem

hribu. — Obema kličemo na mnoga in srečna leta zakonskega življenja!

Pred kratkim se je raznesla žalostna vest, da je nagloma umrl najmlajši sin dobro poznane družine, ki so vrli podporniki naših katoliških listov, sin Mr. in Mrs. Martin Judnič. Pokojni Anton Judnič je bil komaj 27 let star. Svoj čas je bil iskal vseučilišče sv. Clare, California, kjer je bil tudi eden najboljših nogometašev (football) igralcev, dokler se ni pri nogometni igri nevarno poškodoval. Bil je globoko veren mladenič. Ko je obiskoval omenjeno vseučilišče, je vsaki dan pristopil k sv. oltarju. — Spadal je tudi k samostojnemu Slovenskemu Podpornemu društvu za Kalifornijo ter k društvu Najsv. Imena. Zapušča neotlažljive starše, tri brate in neotlažljivo soprogo, ki je pred poroko prestopila v katoliško cerkev in sicer prostovoljno. Omembe vredno je to, da je s svojo prijateljico vedno hodila k sv. maši in je vedno želela postati katoličanka. Pokojni zapuščal tudi pet mesecev starega sinčka. — Imel je lepo vladno službo, lep dom, družino, torej vse ugodnosti za življenje, pa ga je nemila smrt iztrgala iz objema žalostne soproge in otroka ter staršev in bratov. — Njegov pogreb je bil naravnost veličasten. Ko je ležal na mrtvaškem odru, ves obdan od mnogobrojnih vencev, je množica ljudstva hodila kropit in moliti k njegovim krst. Tudi več duhovnikov je prišlo, ki so glasno molili za pokojnikovo dušo. Njegov bivši katehet je imel v cerkvi ob pogrebu zelo pomemben govor. Slikal je pokojnika kot zelo nadarjenega in marljivega učenca in da nam je zapustil najlepši zgled. Medtem, ko je skrbel za posvetno življenje, ni pozabil za posmrtno. Značilno je, da je komaj par dni pred smrtjo pristopil k miši Gospodovi skupno s člani dr. Najsv. Imena. — Naj počiva v miru, žalujočim naše sožalje.

Ko je pokojni Anton Judnič ležal še na mrtvaškem odru, je zopet zapel mrtvaški

zvon. To pot je bil smrtna žrtev Math Judnič, star 84 let, ki je bil že star tukajšnji naseljenec in ga je zadel srčna kap. Doma je bil iz semiške fare. Žena mu je umrla lanske leto. Zapuščal tukaj že odrasle otroke. Spadal je k dr. Golden Gate JSKJ. ter k nekem slovaškemu društvu. Naj se tudi on v miru spočije od svojega truda, žalujočim pa iskreno sožalje.

Nismo še prišli s pogreba, že je zopet posegla smrt v naselbino in si to pot izbrala, skoro vsakemu Slovencu svoj čas dobro poznane rojaka od tu pa do Butte, Montana, Tom Simonča, starega blizu 80 let. Bil je znan veseljak in vselej zelo ponosen, da je služil cesarja Franca Jožefa kot četovodja pri lovcih. Da je bil dostojno pokopan, gre zahvala tukajšnjemu društvu Prijatelj SSPZ ki mu je odstopilo grob brezplačno na našem pokopališču. Seveda je bilo treba nabirati prostovoljne prispevke za krsto in druge stroške. Doma je bil iz vinskih fare. K društvu ni spadal nobenemu. — Tudi njemu naj sveti večna luč.

Če bi hotel o vsakem smrtnem slučaju poročati, bi moral pisati vsaki teden, kajti lanske leto je bilo iz tukajšnje naše cerkve pokopanih 50 Slovencev, Hrvatov in drugih narodnosti.

Pravijo, da se živemu človeku vse pripeti in temu bom tudi pritrdil. Pred kratkim se je meni pripetilo to le: Nekega dne me je prosil mladenič finske narodnosti, če bi mu šel za krstnega botra, češ, da se je spreobrnil h katoliški veri. Seveda sem z veseljem šel. — Za sv. krst so ga pripravili tukajšnji oč. oo. paulisti od Old St. Mary's cerkve. — Mladenič ima namreč izvoljeno slovenske narodnosti v Portland, Oregon in se bota kmalu po Velikonoči poročila. Želim jima obilo sreče v zakonskem stanu.

J. B.

ELYSKE NOVICE

Ely, Minn.

Miss Hilda L. Pluth, hčerka Mr. in Mrs. Jos. Pluth iz 504 East Chapman Street se nahaja pri svojih starših na počitnicah. Ona je prva z Ely, ki je v svetovno znanem zavodu Mayo Clinic v Rochester, Minn., graduirala za bolničarico v operacijskem oddelku. Sedaj je uslužbena tam kot supervizerka pri operacijskih slučajih. Naše častitke Pluthovi družini na tako lepem uspehu njihove hčerke. Mr. Frank Jerich, iz 510 East Chapman Street se nahaja že nekako dva meseca bolan na svojem domu. — Mr. Jerich je hišnik v glavnem uradu Jugoslovanske katoliške jednote. Zadnje čase se mu je stanje nekoliko izboljšalo.

Pokojna Mrs. A. Hrast, ki je umrla v Chicago, Ill., je bila hčerka Matije in Neže Stajer. Njen oče še živi v New Duluthu, Minn. Tukaj v Ely zapuščal pokojna tri sestrične in sicer: Mrs. Pluth, Mrs.

Sprajcer in Mrs. Rozman.

Na večer dne 13. marca se je v naši župniji začel sv. misijon, ki bo trajal le tri dni. Vodi ga Rev. Vital Vodušek, mnogim poznani slovenski misijonar. Želja je, da bi imel ta tridnevni sv. misijon lepe duhovne uspehe.

X.

Argentinske vesti

Buenos Aires. — Pri delu se je ubil rojak Matija Kobe, star 35 let. Doma je bil iz vasi Puš pri Stopičih na Dolenjskem. Ubil se je ko je padel z nad 20 čevljev visokega odra, kjer je bil zaposlen pri neki zgradbi kot mizar. — Operaciji je podlegel Alojzij Zidar, star 40 let. Doma je bil iz Kazelj, občina Štorje pri Sežani.

Škof Swint je zapisal: "Ako katoličan le kaj čita, pa ne čita katoliškega lista, tak slučaj je slučaj brez upa".

ZAHVALA

La Salle, Ill.

Čutiva se dolžna, da izrečeva zahvalo vsem prijateljem, in prijateljcem za velik surprajz Party ki ste ga nama pripravili v Slov. Narodnem Domu na dan 4. feb. t. l. za najino 25 letnico, zakonskega življenja. Poveva, da ta večer nama celo življenje ne bo šel iz spomina, to pa zato kjer sva videla, da imava še veliko dobrih prijateljev in prijateljic. Hvala pa tudi mojim dobrim sosedom, Mr. & Mrs. Frank Bruder, ml., ki sta nam tako lepo živo potegnili oni večer, da sva morala z njima v Slov. Narod. Dom. Tu je bil zbran slovenski življenjski dvorane prihite prijateljice nama nasproti z glasnim "Suprajz, Mr. & Mrs. Joe Majcen; za 25 letnico". — Res tako je bilo presenečenje, da nisva vedela, kje sva;

V prijetno dolžnost nama je tudi, da se pristrčno zahvaliva, Mrs. Antoniji Jakše, ki je imela na skrbi vse delo in organizirala celi ženski štab, da so spravile skup toliko dobrih prijateljev in prijateljic; tudi hvala Mrs. Angela Bučar, Mrs. Anna Mavser, Mrs. Joseph Frkol, Mrs. Anton Jenko; tako hvala onim ki so bile zaposlene v kuhinji, Mrs. Mary Žokal, Mrs. Mary, Theresa Ogrinc, Mrs. Mary Ajster, Mrs. Marij Bizjak. — Hvala, strežnicam pri mizah, Miss Angela Bučar, Miss Dell Jakše, Mrs. M. Bratte, Mrs. Mih. Žokal. — In hvala prav pridnim natakarkjem, dobre peneče pive, Mr. Avgust Bratte, Mr. Joe Frkol, Mr. Mih. Žokal. In Mr. Joe Mavser, ml., Posebna hvala pa Mrs. Frances Setina, za lepe srebrne rože; — Prav rada bi se vsakemu, posebej zahvalila pa nama nikakor nimogoče; vas je bilo čez tri sto, zato oprostite nama. Hvala pa vsem in muzikantu Mr. L. Speliču.

Za ta imeniten večer ki ste ga, nama z veseljem pripravila sva vam vsem pristrčno hvaležna in ostane nama v lepem spominu do groba.

Mr. & Mrs. Joseph Majcen

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Na operaciji

Cleveland, O. — V Mt. Sinai bolnišnici je uspešno prestala operacijo Mrs. Anna J. Germ z Arcade Ave. Prijatelji ji želijo skorajšnjega okrevanja.

Nov grob

Gross, Kans. — V mestni bolnišnici v Girardu je pred kratkim umrla tukajšnja rojakinja Mary Kopmayer, v starosti 45 let. Doma je bila iz vasi Presje, pri Sv. Križu na Dolenjskem in je živela v Ameriki 27 let. Zapuščala moža in tri sinove ter eno hčer, v starem kraju pa sestro.

Podlegel mučni bolezn

Cleveland, O. — V Lakeside bolnišnici je po dolgi in mučni bolezn nedavno umrl mnogim poznani rojak Martin Pekol, v starosti 58 let, ki je stanoval na Thames Ave. Doma je bil iz Repče vasi, fara Trebnje na Dolenjskem. V Ameriki je živel 33 let. Zapuščala soprogo in mater, v Springfield, Ill. pa dve sestri.

Jetika ga je pobrala

Milwaukee, Wis. — V Muirdale sanatoriju je umrl za jetiko 22 letni mladenič William Cesar. Rojen je bil v Joletu, Ill., odkoder so se njegovi starši preselili v Milwaukee. Stiri leta je bolehal, nazadnje ga je bolezen stisnila. Zapuščala starše, štiri brate in dve sestri.

Na poti okrevanja

Calumet, Mich. — Kakor se poroča, se rojaku Antonu Plutu, ki se je bil podal pred nekaj tedni na slovito Mayo kliniko v Rochester, Minnesota, obrača precej hitro na bolje in je v upanju, da kmalu popolnoma ozdravi, kar mu prijatelji tudi želijo.

Še en grob

Cleveland, O. — V Mt. Sinai bolnišnici je umrla mnogim poznana Mary Gornik, domača Belčeva Mica, stara 55 let. Doma je bila iz vasi Mali Log pri Loškem potoku na Dolenjskem in je bivala v Ameriki 37 let. Zapuščala moža, tri sinove, dve hčeri, štiri pastore in več sorodnikov. Pokopana je bila iz cerkve Marije Vnebovzete na pokopališču sv. Pavla.

Operirana

Chicago, Ill. — Pretekli turek je bila v St. Anthony bolnišnici operirana zaradi slepice Miss Lillian Roblek z 1833 West 22nd Place. Operacijo je srečno prestala in ji želimo, da bi se skoro zdrava vrnila nazaj domov.

Kjer katoličani ne skrbje za razširjevanje svojega katoliškega tiska, tam da je jo najlepšo priliko nasprotniki, da širijo ti svoj protiverski tisk.

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(72)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Kapitana Lavaca so zaprli takoj v kletko poleg Briana, Heleninega brata. Heleno so pa peljali še naprej. "Kaj bodo sedaj napravili z njo?" vpraša Lavac. "Nihče ničesar ne ve tukaj," odvrne Brian: "vsak prestaja svoje gorje in edino upanje je, da ga kedaj odberejo za svoje daritve."

Konaj je bil Brian Gregory to povedal Lavacu, je stopil v dvorano čuden stvor. "Mon Dieu! Kaj pa je to?" vpraša radovedno Lavac. "To je Ptom z našim kosilom," odgovori Brian: "Ptom so ribici in nižji duhovniki. S svojo podvodno obleko, s kakor bi bili doma v tem svetem jezeru Horus."

Ptom je ne zmečec se za pogovor, ki sta ga imela jetnika med seboj pustil pred njima veliko ribo in prav tako brez besede odšel. V tem je pa že prišel v dvorano bog Brulor, katerega je spremljalo več duhovnov. Vsedel se je na prestol, pred katerim je bil v skripi Oče Diamantov.

"Pripeljejo sem pred me novo deklico, ki smo jo danes dobili," je zapovedal Brulor. Takoj na to so se odprla vrata in v dvorano je vstopila Helena, ki je bila že oblečena v obleko temneljskih deklet. "Ti," reče Brulor, "boš sužnja Zithebova!" — Brian Gregory je globoko vzdihnil.

POZOR!
Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnine potekla, obnovi jo in pomagal listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

ČETRTA NEDELJA V MARCU

Ce pače bolnik večkrat v isto bolezen nazaj, je to znamenje, da se bliža telesni smrti. Tako je tudi, če padaš naprej in naprej v isti greh nazaj. Lahko ti služi tak povratek v glasev klic, da se bliža večni smrti. Ako se je strup razlil po vseh telesnih delih, ne pomaga nobeno sredstvo, nobeno zdravilo; strupa ne spravi več iz trupa. Enako je tudi z grehom, dasi si cer zadostuje milost, da greh odstrani. Ampak vedeti ti je treba, da se ne zgodi tako lahko, da bi se grehu odpovedal, ker se ti je po dolgi navadi že tako prikupil, in čigar strup se je že razlil po žilah in kosteh in do vrha napolnil tvoje srce. Bodi previden, ker se podajaš v veliko nevarnost, dasi se je morda ne zavedaš, ker ne poznaš zdaj narave greha in duševne hudobije. Spametuj se, dokler je še kolikaj časa in upanja, da se nevarnosti izogneš. Ustavljaš se strasti, preden se je v tvojem srcu ukoreninila. Ali ni ti znano, kaj govori Kristus sam o hudiču, ki je bil izgnan iz človeškega srca? Če se ti po-

vračuješ v greh, se povračuje izgnani hudič, in o takem povratku je rečeno: "Tedad odide in vzame seboj sedem drugih duhov, hujših od sbebe, in vstopijo in prebivajo tu: in poslednje bo temu človeku hujše od prvega. Tako bo tudi temu hudobnemu rodu (Matej, 12, 45)".

Po izreku večne Resnice je ponovljeni greh večje zlo, kakor je bil prvi greh. Narave ponavljenega greha ne moreš izpremeniti, in narava ponavljenega greha je v hudobiji silnejša od narave v zlu prvega greha.

Da se hudič, če si ga izgnal po pravi pokori iz duše, iznova prizadeva, da bi vstopil v srce tvoje, odkoder je bil vržen, tega nisi ti kriv. To je kos tistega stanja, v katero je človeštvo zašlo. Ampak da mu ti privoliš vstopiti v srce iznova, to je tvoj prevelik greh, tega si v podvojeni meri sam kriv. Ni čuda toraj, da te po tem takim duh greha popolnoma prevzame, da se vedno globlje v njega pogrezaš, dokler ne utoniš v njegovi nesnagi.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Nesocijalno ravnanje rudniškega ravnatelja

Idrija, februarja 1939. — V začetku decembra preteklega leta je delavstvo idrijskega rudnika razveselila obljuba, da jim bo priznana mala nagrada — nekaka "trinajsta plača" — za Božične praznike ali pa za Novo leto. To vest je zaulpal nek uradni rudniški uprave svojemu znanu, češ da je iz Rima pripel predlog, da se kot pripel znanje za rekordno produkcijo živega srebra v 1938 l. rudniškim nameščencem podeli mala nagrada, ki naj bi za delavstvo znašala znesek od 7 dni (70—80), za raznike pa 20 delovnih dni. Nagrada naj bi bila delavstvu podeljena po zgledu običajnih letnih dodatkov, ki jih prejemale vsako leto privatni nameščenci, kot takozvano "trinajsto plačo". Glede na težke gmočne razmere, s katerimi se bori prebivalstvo idrijske kotline, ki je navezano skoro izključno le na znanost in rudnik, je kaj razumljivo, da so bili ljudje te vesti nadse veseli in je marsikdo že računal, s to sicer skromno svotico pri proračunu izdatkov za Božične praznike.

Toda tik pred Božičem je prišlo Riccijevo božično darilo delavstvu: vest, da s toliko pričakovanimi nagradami ne bo nič! Ing. Ricci je namreč kot ravnatelj rudnika na predlog glede nagrad lako- nično odgovoril, da idrijski rudarji nimajo pravice do trinajste plače, ker niso privatni temveč državni nameščenci. Marsikak skromen načrt je bil s tem prekrizen in pokvarjen. Ing. Ricci pa si je s tem še bolj utrdil nič kaj zavidanja vreden sloves, ki si ga je med idrijskim delavstvom ustvaril...

Takse

Kot ponekod drugod moramo tudi pri nas na Primorskem plačevati takse od vsake doma zaklane živali. Preden kmet zakolje na primer prašiča, mora to prijaviti finančnim oblastem in plačati za to določeno takso. Taksa

negi lokalni moral izbrati še bolj pristno domače ime. S to naredbo skušajo Italijani odstraniti tudi v tem oziru vsak tuj vpliv in temeljito očistiti "italijansko njivo vsega tuje- ga plevla."

KRATKE NOVICE

Zaradi bega čez mejo je bil pred 4 meseci v Tolminu obsojen 22 let stari Ivan Trebše iz Srpence na 3 mesece zapora in 2000 lir denarne kazni. Fant se je medtem vrnil domov. V ponedeljek je bil aretiran in odveden v tolminske zapore, kjer bo moral kazen prestati.

Vipava. — Posestniki z Goriškega se zelo pritožujejo, ker so sedaj dobili plačilne naloge za letošnje davke, ki so še enkrat tako veliki kot lansko leto.

Gorica. — Po vestih iz Trsta je zadnje tedne hudo razsajala influenza, ki je zahtevala vsak dan na desetine žrtev. Na Goriškem pa se bolezen letoš ni razpasla.

Trst. — V pijanosti je 72 letni Kalič Mihael odprl okno, da bi se navžil svežega zraka. Pri tem pa je zgubil ravnotežje in padel z okna na dvorišče. Zaradi notranjih poškodb je umrl še predno so ga prepeljali v bolnišnico.

VESTI S SLOVENSKE KOROŠKE

V Brodih pod Zelenico je za pljučno jetiko umrl zelo nadarjeni mladenič Marko Male, star komaj 25 let.

V Borovljah so opustili davčni urad, ki je tam posloval nad 50 let, uradništvo pa je bilo premeščeno v Celovec. V izpraznjene prostore se je sedaj naselila finančna uprava.

Iz Radiš pišejo: Mirno smo se živeli v nove razmere, sledeč navodilom naših voditeljev in našega lista. V narodnem oziru pa bi imeli danes mnogo pritožb. Še danes gradimo samo na obljube, ki so nam jih dali govorniki pred glasovanjem, a ne čutimo njihovega uresničenja.

V preteklem letu je bilo na Radišah 8 rojstev in 14 smrtnih primerov. Pred 100 leti je bila slika ravno obratna: 14 rojstev in 8 smrti.

Iz Gornje vesce pišejo, da že šest tednov niso prejeli "Koroškega Slovenca". Pošta v Podgorju v Rožu baje zažre slovensko časopisje in ga ne dostavlja naročnikom.

Pod Jerpergom je umrl v visoki starosti 86 let g. Janez Kovačič. Pokojnik je bil vsa leta izredno borben in zavezan Slovenec. Bil je naročnik in sotrudnik "Mira" od njegovega začetka l. 1883., po glasovanju pa zvest naročnik "Kor. Slovenca". Poznan je bil tudi kot spreten gospodar, ki je s svojimi bogatimi izkušnjami rad pomagal sosedom in okolici.

V Rutah nad Ločami je umrl Blaž Pöck, krepka slovenska korenina. Pokojnik je dosegel lepo starost 80 let.

PAPEŽEV BRATRANEC

Edini moški sorodnik, ki ga ima papež Pij v Zed. državah, je Angello E. Missio, ki živi v Briceburg, Cal., in je po poklicu zidar.

OD JUDOV ODLIKOVAN

Za njegove zasluge pri delu za zblizanje med Judi in kristjani je predsednik Roosevelt prejel od ameriških Judov medaljo, ki mu je bila izročena od generala H. S. Johnsona, kakor kaže slika.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Nezgod pri delu
Stanko Arko, 29 letni delavec iz Sodražice, se je pri sekanju drv nevarno usekal v roko in je moral radi tega v ljubljansko bolnico.

Drvo ga je pobilo
V svojem gozdu je posestnik Jože Kolarič iz Rogoznice podiral dreve. Pri tem delu se je zrušilo nanj drevo in mu razmesarilo obraz ter zdrbilo desnico v gornjem delu.

Prijeti zaradi požiga
Na Gori sv. Lovrenca, kot se imenuje vas v krškem okraju, je nekega večera ogenj upepelil hišo Terezije Dimčeve, ki je bila malo prej prepisana na njeno hčer Marijo Drstvenikovo. Orožništvo je slučaj priskočilo in pod težo dokazov je pogorela priznala, da je nagovorila Franca Jelena iz Vrbske vasi in njegovo družabnico Ano Prahovo, da sta zažgala hišo za kar jima je dala po 150 dinarjev. Vsa trojica je v krških zaporihi.

Opekla se je
Reziki Knezovi, 14 letni hčerki steklarja v Hrastniku, se je pri železni peči vnelo krilo. Zbežala je na cesto, s tem je pa povzročila, da je začelo krilo s plamenom goriti. Opazile so jo ženske, ki so udušile ogenj, vendar je dekle dobila hude opekline.

Hotel umreti kjer se je rodil
V ulici ob železnici v Mariboru, se je nekega večera pojavil ključavničar državnih železnic Anton Lang iz Ptujске ceste na Tezmem, star 31 let. Segel je po samokresu in sprožil v prsi. Odpeljali so ga v bolnico, kjer so mu rešili življenje. Omenjeni Lang je v zadnjem času sploh kazal čudne znake otožnosti in večkrat se je izrazil, da hoče umreti v isti hiši, v kateri se

je rodil. — No, za enkrat se mu namera ni posrečila.

Pomiloščen atentator
Kot poročajo iz Beograda, je bil bivši narodni poslanec g. Dragiša Stojadinović, kateri je bil zapleten v atentat na prejšnjega ministerskega predsednika vlade Dr. Milana Stojadinovića, pomiloščen in puščen na svobodo. — Dragiša Stojadinović je bil že pred vojno velik in daleč poznan narodni delavec in je bil obsojen po zakonu o zaščiti države.

Nesreča pri smučanju
Pri smučanju se je pone- srečila v Guštanju Tončka Haber. Ko je smučala po strmini, jo je zaneslo v drevo in je dobila težje notranje poškodbe.

Nesrečen padec
Nevarne poškodbe je zadobila 52 letna tovarniška delavka Marija Klobučar iz Maribora. Padla je namreč na cementna tla tako nesrečno, da si je poškodovala hrbtenico in si močno pretresla možgane. Nezavestno so odpeljali v bolnico.

Odlikovanje
Ob priliki rojstnega dne kraljeviča Tomislava je za svojo požrtvovalno, prostovoljno delo na gasilskem polju, prejel g. Julko Kovačič, bivši načelnik gasilske čete v Vojniku in odbornik gasilsk. župe v Zalcu, sedaj gostilničar na Šmartinski cesti v Ljubljani, srebrni križec.

Svinja ga je napadla
V Radzeliu, št. 13. pri Slivnici je svinja napadla 30 letnega posestnika Stefana Vi- harja. Zakadila se je vanj z vsilo in ga nevarno obgrizla. Med drugim ima težje poškodbe nad desnimi očesom in so ga morali oddati v bol- umreti v isti hiši, v kateri se

Za Velikonoč

se vsakdo spomni svojih domačih, s kakim darom za piruhe. — Mi pošljamo denarne pošiljate v stari kraj točno in zanesljivo. Prejemniki dobijo denar na dom po pošti brez kakega odbitka.

VČERAJ SO BILE NAŠE CENE:

Za \$ 2.45..... 100 Din	Za \$ 6.30..... 100 lir
Za \$ 4.75..... 200 Din	Za \$ 12.00..... 200 lir
Za \$ 7.00..... 300 Din	Za \$ 29.00..... 500 lir
Za \$ 11.00..... 500 Din	Za \$ 57.00..... 1000 lir
Za \$ 21.50..... 1000 Din	Za \$ 112.50..... 2000 lir
Za \$ 42.50..... 2000 Din	Za \$ 167.00..... 3000 lir

Za pošiljate v ameriških dolarjih je poslati:
Za \$5.00.....\$5.75; za \$10.00.....\$10.85; za \$15.00.....\$16.00
in za \$25.....\$26.25

Vse pošiljate naslovite na:

JOHN JERICH

1849 West Cermak Road,

Chicago, Ill.

Beseda o tem in onem

DROBTINE O TISKU

(Nabira A. T.)

Najbolje in najzanesljivejše znamenje trdnosti in stanovitnosti v veri dandanes je to, če katoličan vestno podpira svoj katoliški tisk, ki je v sedanjih časih za katoličane največja potreba, najvažnejša zadeva, najuspešnejše sredstvo in najmočnejše orožje v boju in obrambi z njihovimi sovražniki.

Kako bodo taki katoličani, ki jim je težko žrtvovati malenkostno svotico denarja naročine za katoliški časopis, mogli kdaj žrtvovati, najdražje, kar imajo na tem svetu, svoje življenje za sv. vero, če kdaj pride do odločitbe ali zatajiti vero, ali zgubiti življenje?

In vendar morajo katoličani, enkrat tu, enkrat tam, eni prej, eni slej, žrtvovati ali svojo vero ali svoje življenje in vse kar imajo in premorejo, ako nočejo prej nekoliko žrtvovati za svoj katoliški tisk, da bi jih te nesreče ovaro- val.

Torej bolje nekoliko žrtvovati, kot veliko ali vse žrtvovati in zgubiti.

Podpiranje katoliškega tiska je za katoličane tako važno, da bi bilo zanje boljše, da bos hodijo, kakor da katoliški tisk zanemarjajo, kajti kjer katoličani zanemarjajo svoj katoliški tisk, kot svoje najmočnejše orožje v obrambi pred sovražniki in kot svojega najboljšega voditelja, jih njihovi sovražniki, ki se pridno proti njim organizirajo in mobilizirajo, daleč prehitijo in daleč za seboj pustijo kot brez moči, brez orožja, brez voditeljev, nezmožne in nepravilne, prepuščene na njih milost in nemilost, ki razpolagajo z njih usodo po svoji mi- li volji in smejo in morejo le to, kar jim kot sužnjem njih neomejeni gospodarji dovolijo in tako ne smejo niti bos v cerkev več hoditi in vršiti svojih verskih dolžnosti; ne smejo sploh ničesar kar bi hoteli in kar od njih njihova dol- žnost zahteva, morajo pa vse, kar od njih hočejo in zahtevajo njihovi tirani.

Kdor zarotnikom države na katerikoli način pomaga, je sam zarotnik in ko je kot tak enkrat državi znan, ga država smatra enako za zarotnika kot one, katerim pomaga in ne pomaga mu noben izgovor in zagovor, češ, da je držav- ljan in da se drugače ravna po državnih postavah ali da na kak drug način koristi in pomaga državi — vse to mu nič ne pomaga in država ne vpoštevata drugega, kot njego- vo soudeležbo pri zaroti proti njej in kot proti takemu tudi postopa.

Prav isto velja tudi o kato- ličanu, ako je med zarotniki proti svoji katoliški cerkvi, protiverskimi časnikarji, s tem,

ko jim s svojo naročnino po- magata vzdrževati njih protika- toliški tisk, kateri kuje zaro- to proti katoliški cerkvi, zato je tudi on enako zarotnik in sovražnik katoliške cerkve, iz- dajalec svoje katoliške vere, pa naj ob enem na drugi strani še tako simpatizira s kato- ličanstvom, še tako cerkvi ko- risti in pomaga, še tako dela in žrtvuje za vero in še tako natančno spolnjuje verske dol- žnosti — zastoj! med zarotni- ki sovražniki katoliške cerkve in vere je njih soudeleženec in pomagač je, ko je naročnik in podpiralec protikatoliških listov, na katerega bi morali gledati kot na zarotnika in so- vražnika katoliške cerkve.

Zatorej naročanje in podpi- ranje protikatoliških listov ni tako enostavno nedolžna in brezpomembna stvar kot si mnogi v svoji lahkomišljenos- ti in nerazsodnosti mislijo.

Slabi listi in knjige so naj- hujši strup za dušo in telo, največja nesreča za družino, največja nevarnost za obstoj miru in reda, največji so- vražnik naroda, domovine in države. Slab tisk je seme vse- ga zla, vsega slabega in pri- pomoček in sredstvo satanu, s katerim lovi in zapeljuje lju- di, zastruplja um in srca, od- vrača od vsega dobrega in vo- di v hudo, spravlja v nesrečo in prokletstvo posameznika in celo človeštvo.

Kako nerazumljivo čudni ljudje so oni katoličani, ki pridejo ob nedeljah v cerkev (če sploh se pridejo vsako ne- deljo), da v njej dobijo ne- koliko pouka potrebnega za versko življenje, da slišijo oznanovati evangelij in razla- ganje verskih resnic in dol- žnosti da si nekaj naberejo za duhovno življenje, a ob enem so pa naročniki protiverskih listov, kateri jim desetkrat ali če večkrat več poderejo in vzamejo, kar se jim v cerkvi zgradi, kar v cerkvi dobijo.

Ali ni nespametno in ne- amno nabirati si kaj po ma- lem in na drobno, potem pa koga plačevati, da to odjem- lje na debelo? Ali se truditi za versko življenje takih lju- di sploh izplača? Ali je vred- no, da se dušni pastir trudi s takimi ljudmi, da jih v veri poučuje, ko pa ima protiver- sko časopisje, ki ga naročajo in čitajo, pri njih glavno in zadnjo besedo, ki vse to, kar duhovnik pri njih s težavo doseže, polagoma in sigurno vničuje?

Čudni in nerazumljivi ljud- je na vsak način. Če jim je mar za besedo božjo v cerkvi, čemu jim je za besedo hudi- čevo v protiverskem časopis- ju? Če jim je pa mar za be- sedu hudičevu v protiverskem časopisju, čemu jim je potem mar za besedo božjo v cer- kvi? Saj dvema gospodoma se vendar ne more služiti!

300 svetih maš letno

v življenju in po smrti, so delčni člani "Mašne zveze za Afriko". Člana- rina enkrat za vedno 25c za vsako osebo, živo ali umrlo. — Naslov:

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA

za afriške misijone,

3624 W. Pine Boulevard, St. Louis, Mo.

Zanesljivo — moderno — zmerno

ZOBOZDRAVNIŠTVO

DR. JAMES W. MALLY

— SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK —

6411 St. Clair Avenue (Slovenski Narodni Dom)

CLEVELAND, OHIO

GUZAJ

LJUDSKA POVEST

Spisal
—
JANUŠ GOLEC

Ko je končal indijanske storije v eni krčmi, je šel s ponovitvijo predstave v drugo in v par dneh je bilo čitati po časopisih, kaj pripoveduje o roparskem poglavarju očividec. Čas je imel, denarja tudi in takle nastopi po mestnih krčmah so mu bili v večjo zabavo nego bogznaj koliko gledaliških predstav ali koncertov.

V Celju ter Mariboru je kupoval orožje, streljivo ter si pustil delati pri izvežbanih mestnih krojačih vse mogoče obleke. Celo po Gradcu ter Dunaju se je parkrat sprehajal. Ob priliki enega dunajskih obiskov je dal sam v časopis, da je bila slovita dunajska policija že na sledi roparskemu kralju iz Spodnjega Štajerja, a je odnesel lopov peto v Budimpešto in preko Pragerskega nazaj v svoje lastne brloge.

Krog Slov. Bistrice in Konjic kroži o Guzaju vest, da je šel nekoč peš iz Št. Jurja v Maribor. Ob tej priliki je prepoval ter spoznal vse večje kraje ob južni železnici in ob vznožju Pohorja. Pri podružnici Sv. Treh kraljev v župniji Kobilj na Pohorju bi se naj bil sestal z roparjem Krivcem, ki je tolovajil in uganjal razne zločine od Čadrama do Maribora. V zgoraj omenjeni župni cerkvi bi se naj bila razbojnika dogovorila, da bosta nastopala skupno in preplavila z grozodejstvi ter ustrahovanjem vse kraje od Brežic do Maribora. Te govorice so brez vsake resnične podlage, ker se je pojavil Krivec krog Čadrama ter okolice tedaj, ko so bile od Guzaja le še kosti. Vsekako pa je to ljudsko pripovedovanje dokaz, da je prodrl glas o Guzajevi tolovajski slavi kmalu izven mej njegovega resničnega delokroga.

VII. POGLAVJE.

Pred zatonom tolovajske slave.

Največ pritožb radi neustrašenih Guzajevih roparskih pohodov je romalo od vseh strani na celjsko in breziško okrajno glavarstvo. Celjski glavar je še bil vedno mnenja, da je krik o razbojniškem paševanju navadnega človeka veliko pretiran; predstojnik breziškega glavarstva grof Attems je moral verjeti o vadbam ter prošnjam na od pomoč, bile so izpod peresa njemu dobro znanih, verodostojnih in odličnih oseb. Sam se je že bil uveril, da je osebna varnost v znatnem delu njegovega okraja pod ničlo. Radi tega je grozil orožniškim stražmojstvom z osebno odgovornostjo za tatvine in rope, ako se ne bodo postavili na noge in prepodili iz gozdnih brlogov roparskega glavarja z njegovo bando vred. Brezbriznost orožništva mu je bila nerazumljiva, ker je šlo za toliko najbolj kričočih slučajev in doslej ni padel niti eden od zločincev v pest pravice. Na žandarmerijske postaje so vandrale okrožnica za okrožnico z novimi razpisi denarnih nagrad na glavo vsakega dokazanega guzajca, najsi pride pred puškino cev kjerkoli.

Guzaj je kopal ter kvartal z orožniki in zvedel, kako zakleto mu je za petami baš grofovski predstojnik glavarstva. Sklenil je, da bo dokazal že razvajanemu plemenitašu, kaj je, kaj zna in kaj premore. Obdal je glavarja z ogleduhi, ki so mu poročali, da so mu uradni posli le

postranski zaslužek; glavno mu je barantija s konji dirkači. Za te je plačeval visoke vsote a seve po drugi strani je dobro zaslužil na dirkah, katerih se je udeleževal tolikokrat z lastnoročnim kočiranjem. Kot športnega prenapeteža ga je bilo lahko zvesti v past posebno še, če je bila zvito ter premišljeno nastavljena. Guzaj je gruntal nekaj dni, nato se mu je rodil načrt, s katerim se je hotel osvetiti grofu za vsako ceno.

Kozjansko graščino z nepregledno obširnimi gozdovi je oskrboval tedaj dokaj premožni oskrbnik Dietrich. Bil je trdno nemškega prepričanja in Guzaj njegov vsikdar v krčmi dobrodošli somišljenik. Oskrbnik je spoštoval gozdarja iz Gornjega kota, znal je toliko lovskih zanimivosti in je bil vprav strokovnjak v razkladanju Guzajevih napadov. Bogatejši Kozjani so se čutili nekako posebno varne, ako se je mudil med njimi žusemski graščinski logar, ki je v besedah kar kornel, dt. bi se le srečal enkrat s tolovajem, ki je priklical tekom par let toliko razburjenja, strahu ter groze kar v dve spodnještajerski glavarstvi. Posebno je povdarjal, da bi bilo treba poveriti izsleditev razbojniškega gnezda civilistom in ne žandarjem z nerodno opremo. Orožništvo samo ne bo kos tolovajstvu, ki je že preveč drzno, vkoreninjeno in ima svoje zaupnike. Kozjanski purgarji so komaj čakali, da se je prikazal med njimi žusemski gospod, ki je znal kaj novega iz Guzajevih koledarja. Oskrbniku je bil gozdar ljub ter drag poleg družabne zanimivosti še radi tega, ker je bil izbojen posrednik pri lesni, živinski in konjski trgovini. Koj ko je izrazil Dietrich skrb, kam z dvema prav lahkima, doma vzrejenima konjičima, je uganil gozdar pravo. Pripovedoval mu je o breziškem glavarju, ki je kar zaljubljen v bolj plemenito konjsko robo, katero preplačuje in vzgaja za razna dirkališča. Ponudil se mu je, da bo posredoval pri kupčiji, ko bo imel kmalu opravka v Brežicah. Tega sporočila je bil oskrbnik tolikanj vesel, da ga je povabil, naj se pelje do kupca z njegovimi na prodaj odločnimi konjiči, kadar hoče in seve proti dobri mešetarni, da ne bo njegov trud zastonj, Segla sta si v roke in določila dan, kečaj se odpelje gozdar s konjskim blagom v Brežice. Dietrich bo napisal še pismo na glavarja, ki bo obenem logarju pooblastilo za prodaj za tako in tako ceno.

Minul je dober teden in že je bil logar iz Žusma v Kozjem in bil pripravljen, izpolniti oskrbniku dano obljubo. Dobro je predjužnikoval v graščini, ko so bili zapreženi iskri konjiči v mičen lovski voz. S prodajno pravico in priporočilom v žepu na voz in šlo je po trgu v lahnem trabu, kakor bi držal per purnici. Mlada konja sta bila izborno sparjena gled velikosti, barve in dolgosti koraka. Peketala sta v neprisljenem trabu, da je bilo treba držati le vajeti napete, bič in vzpodbudna beseda sta bila pri tej odlični čilosti preveč.

Logar se je odpeljal iz Kozjega kakor Elija v nebo proti Podsredi, Koprivnici in Rajhenburgu, kjer je krmil ter napajal. Povsod so občudovali mladi konjski par, ki je kar hrzal od spočijenosti in bil vesel da je enkrat za dalje časa na cesti.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

PREBIVALSTVO ZEMLJE

Po statistiki, ki so jo v zadnjem času izgotovili v Ženevi, ima zemlja zdaj 2140 milijonov prebivalcev. Nad polovico tega števila živi v Aziji. Evropa pa ima kakšnih 500 milijonov ljudi. Največje mesto na svetu je New York z blizu 9 milijoni prebivalstva. Sledi jo mu v primerni razdalji: London, Tokio, Pariz, Berlin, Moskva, Chicago in Šanghaj. Trenutno je na svetu 38 milijonov mest s skoro 90 milijoni ljudi.

IN KONČNO NITI DRŽAVLJAN NI BIL

Frankfort, Ky. --- Neki Rich. B. Hearn je dosegel lepo starost 82 let in v svojem življenju se je aktivno udeleževal v dobroti dežele na raznih mestih. Tako je malokdaj opustil volitve, služil je kot porotnik in dvakrat je bil celo izvoljen policijskim sodnikom. Ko pa je zdaj zaprosil za starostno pokojnino, je preiskava ugotovila, da možakar čeli čas niti državljan ni bil. Pred 70. leti je prišel z Irske s svojim očetom in oče ni nič ukrenil glede državljanstva. Sin je zdaj popravil zamujeno.

NENAVADNA RIBA

Reuterjeva agencija javlja iz Londona, da so ribiči v Južni Afriki ujeli v globini 71 m ribo, ki jo je smatrala znana za izumrlo že pred petdeset milijoni let. Riba meri v dolžino pet metrov in tehtala 127 funtov. Namesto kosti ima hrustanec. Organi kakor tudi oblika te ribe so povsem primitivni in povsem sličijo okameninam iz mezozoicne dobe. Riba pripada krosopetridom, vrsti, ki je živel pred milijoni let. Univerzitetni profesor Russ, ki se za stvar zanima, je odpotoval na lice mesta, da prouči ribo kakor tudi okoliščine, v katerih so jo vlovili.

MOŽAKAR OKUSIL SVOJE LASTNO ZDRAVILO

Baltimore, Md. --- Žena 45 letnega Louisa Woolshlagerja se je pri sodišču pritožila, da jo mož pretepa. Sodnik je vzel njeno pritožbo na znanje ter je možu naložil tako kazen, da bo vedel, kaj žena občuti, kadar jo tepe. Kazen se je namreč glasila, da se mu ima odmeriti pet udarcev s šibo.

NEGRIN BAJE ODIDE V MEHIKO

Mexico City, Mehika. --- Iz zanesljivih virov so ta četrtek izlele vesti, da se nameravata izgnani bivši španski min. predsednik Negrin in njegov zun. minister, Del Vayo, preseliti v Mehiko. Mehška vlada jima je baje že izdala dovoljenje, in sicer pod pogojem, da se bosta vzdržala vsake politične aktivnosti. Oba živita točasno v Parizu.

Društvo sv. Jožefa

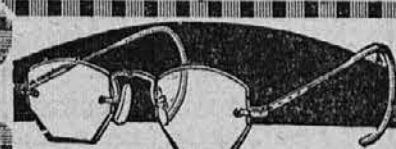
Štev. 53, S.K.S.J.,
Waukegan, Ill.

39. leto pri K. S. K. Jednoti
Seja se vrši vsako drugo nedeljo ob 9.30 zjutraj. --- Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 60. leta v odrasli oddelek; in v mladinski oddelek od rojstva do 16. leta.

Skupna društvena imetja znašajo nad \$17.000,00. Skupno število članstva 491 članov (ic).

Nadaljna pojasnila se dobe od sledečega odbora:

Frank Jerina, preds.
Joseph Zorc, tajnik
Mike Opeka, blag.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

M. KLARICH & SON

STAVBENIK IN
KONTRAKTOR

3121 So. Parnell Avenue,
CHICAGO, ILL.
Telefon Calumet 6509

GRADIMO

nove hiše, velike in male, prenavljamo hiše in razna poslopja. Gradimo garaže, popravljamo porče. --- Sprejemamo mala in velika dela. --- Delamo načrte za nove hiše, kakor tudi načrte za prenove in poprave.

Pomlad je tukaj !!

Vaši domovi mogoče potrebujejo nove strehe, mogoče delne poprave na isti. Mi izvršujemo zanesljivo vsa strešna (Roofing) dela. Izvršujemo tudi vsa kleparska dela vse vrste. Napravimo vam nove zlebove in vsa pleharska dela, kakoršnekolikoli rabite. Vsi naši delavci so zavarovani, kar vas varuje pred veliko odgovornostjo, če se kdo ponesreči pri delu na vaši hiši. Vprašajte nas za ceno za vaša strešna dela. Nasvete in cene dajemo brezplačno. Pokličite nas, da vidimo, kakšna popravila rabite.

S. C. Lesniak

ROOFING & SHEET METAL WORKS

1802-6 West 18th Street, Chicago, Illinois
Tel. CANAL 0569

SLOVENSKE velikonočne razglednice

Krasne večje oblike z jako lepimi slikami in s tiskanim slovenskim pozdravom, v kuvertah10c. komad

Navadne slovenske razglednice (dopisnice) z lepimi velikonočnimi slikami, komad po 5c. Ducat40c.

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Iskre.

Sidelights. To je angleški izraz, ako se razmotriva o raznih straneh kakega vprašanja. Slovenci bomo rekli: na vprašanje posvetiti.

Kadar je kako vprašanje "pereče", so ljudje navadno silno nervozni. Če se z njegovimi nazori ne strinjaš, gre s kolom na — te. Pazi, ako zineš kako o — judovskem vprašanju, in se pri tem ne strinjaš s kom drugim. Hudo te bo čofnil.

Judovsko vprašanje ni od danes. "Pereče" je zdaj pred vsem v sedanji Nemčiji, in prav od tam je prešlo skorodna na ves svet, postalo svetovni problem. Kako vprašanje Nemčija rešuje, je njena zadeva, lahko pa rečemo, da ga rešuje zelo slabo in napačno, z golim preganjanjem, in napačna rešitev ni rešitev. Sidelights. Povsod odseva. Kako? Malo je ljudi, ki bi se postavili na objektivno stališče. Subjektivno stališče jim je mero dajno. Pri liberalizmu je bil Jud gonilna in odločilna moč, ko je bil liberalizem na vrhuncu. Izraz "judovski liberalizem" je nekoč značil vrhunc vsega in vsakega napredništva. Pri vsakem liberalcu si hudo naletel, ako si kako zinil tudi o Judu. Kdor je bil liberal, je presojal vprašanje iz tega liberalnega, toraj subjektivnega stališča. Kot struja je liberalizem legel v grob, za njim je prišel socializem, končno komunizem, in še marsikak "izem".

Jud vodilnega vpliva ni izpustil iz rok. To stoji. Reci zdaj kako zoper ta kvarljiv judovski vpliv, pa te lopne socialist, in te udari komunist. Osebnost, subjektivno stališče. Na dno vprašanja, na objektivno stališče se jih malo postavi.

Sidelights. Vidim članek: "A German speaks for the Jews". To bo nekaj. Kaj, kako? Edinole to-le pravi: "I came in contact with many Jews in Germany. Their behavior was not any different from the rest of the Germans, often falsely called Aryans. Some Jews were wealthy and noble; some were hard; but the majority was as poor as the German laboring class". Brezdvomno. Ali je to vse? Ali ima ta možakar le količkaj pojma, kakšen vpliv je imelo judovstvo s svojo finančno močjo v nemški javnosti, pri politiki, finančnih transakcijah, v socialnih in gospodarskih zadevah, pri časopisu, slovstvu, gledališču, moderni znanosti, ki je bila večinoma le "znanost", v vsem javnem udejstvovanju? Možakar vidi le osebne stike, pa — zagovarja. Sidelights. Pred leti sem stopil k par Judom za cerkev, kakor je pač navada. Sijajno naravnost. "Father, anything you want". In cerkve kot take še noben teh Judov ni potreboval, in potreboval duhovnika. Stopim pa k faranu, ki je cerkev rabil in klical duhovnika, kadar je potreba nanesla. Tega farana naprosim, da bi dal to ali to za cerkven fair. Bogami, kakor kvas je vskipel in me pognal skozi vrata! Ali je za — me pri takih subjektivnih doživljajih judovsko vprašanje n. pr. glede na slovanstvo rešeno? Sem za vso narodno in rasno in versko in socialno in politično in znanstveno in družabno svobodo v vsem obsegu, odklajam vsak antisemitizem, ki omejuje to svobodo, ampak s tem vsaj pri meni judovsko vprašanje ali judovski problem niti najmanjše ni rešen, obstoja še v vsem svojem obsegu, ogromnem obsegu, ko se oziram v prvi vrsti na slovanski svet, in na Jude

med Slovani.

Prihajajo s številkami. Nemških Judov je le nad pol milijona. Glasov res ne more biti več, ampak ideja Marksa ali Engelsa obvlada lahko 9 milijonov socialističnih in 5 milijonov komunističnih glasov, in pri tem grejo Judje lahko tudi s stranko centra, Jud lahko kandidira na programu te stranke, kar se je zgodilo. Marks je le eden, in Engels le eden, in Trotzky le eden in le eden tudi Krist. Naivni so ljudje, ki se sklicujejo na številke.

Manjka tudi doslednosti. Poznam časnika (J. J. Knezevič) pri Los Angelesu. Ne vem, ali je Srb ali Hrvat. Vsekako zavzema najprilnejše mesto pri nazorih o slovanstvu. Piše: "And in Russia where the present form of the Russian government was principally founded by the Jews..." Da ni rasni antisemit, je prav, prav tudi, da je za versko in politično in narodno svobodo Judov, ampak kvarljivega vpliva judovstva med Slovani ne vidi.

Se naivnosti. Pod označbo "Birth of Hitler's Hate" do Judov je pisano: "Its psychological origin dates back to those days of post-war misery, when der fuhrer and his little band of wretched rebels roamed the streets half-starved and met furtively in beercellars to rave and rant against the reich."

The average Jew in Germany, according to the Nazi statement, was four and one-half times as wealthy as the average German. Hitler and his companion down-and-outers envied the Jews, felt acute jealousy toward them.

At that time was born the violent prejudice against Semites which still rules the Nazi leader's mind."

Hitler ni moj nož, obliko njegovega antisemitizma najodločneje odklanjam, ampak ideja njegova antisemitizma ne sloni na takih naivnostih. Nekaj je le tudi v Hitlerjevi glavi.

Sidelight. Tik ob sedaj nemški meji na Štajerskem je tovarna kleja. Do 150 slovenskih delavcev je tam zaposlenih. Tovarna je bila gnezdo najgršega in najbolj nasilnega nemškutarstva in narodnega nasilstva, pravi oživljeni nekdanji štajercianizem. Napisali vsi nemški, vodstvo nasilno nemško, za slovensko besedo le psovka. Delavci so se sramovali svoje materinščine, začeli vsi "tajč pohrusten", z eno besedo, pravo nemško gnezdo v sedanji Jugoslaviji. In lastništvo in vodstvo tovarne! Čegava je? Vse je v rokah zagrebških Judov. Nastopiti je morala vlada, in v tem nastopu je bistvo zdravega antisemitizma.

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovenec" so vedno u-

Društvo sv. Vida

Štev. 25, S.K.S.J.,
CLEVELAND, O.

Leto 1938.

Predsednik: Leopold Kushlan, 6411 St. Clair Ave.
Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.

Blagajnik: Anton Korosec, 1063 Addison Rd.

Zdravniki: Dr. J. M. Seliskar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. J. Perme, Dr. A. J. Perko, Dr. A. Skur in Dr. J. F. Seliskar, Jr.

Društvo zbora vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:00 popoldne. Assessment se prične pobirati ob 1:30. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

NOVI SVET

je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. --- Naročnino je poslati na:

NOVI SVET 1849 West Cermak Road,
Chicago, Illinois